

αί ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ Πρακτικά. Μεγάλης ἀξίας εἶναι καὶ τὰ ἔργα του: «Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν», «Δογική», «Ψυχολογία» καὶ ἄλλα.

Ἦ Ο Θεόφιλος Βορέας μεγάλως συνέβαλεν εἰς ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου καὶ τοῦ κύρους τῆς Ἀκαδημίας. Ἦ Ἀκαδημία ἔσασε θὰ τιμᾷ τὴν μνήμην αὐτοῦ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἦ Ο Γενικός Γραμματεὺς παρουσιάζει τὰ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν σταλέντα βιβλία.

Ἦ κ. Κ. ἸΑμαντος καταθέτει τὸ σύγγραμμα τοῦ καθηγητοῦ F. Babinger περὶ Μεχμέτ τοῦ Κατακτητοῦ: «*Mehmed der Eroberer und seine Zeit*», 1953 καὶ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ.

Ἦ κ. Γ. Σωτηρίου παρουσιάζει τὸ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν ἐκδοθὲν ἔργον τοῦ κ. Στ. Πελεκανίδου: *Καστοριά I* (Πίνακες), τὸ ὁποῖον καὶ ἐπαινεῖ.

Ἦ κ. Β. Αἰγινήτης καταθέτει τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Εὐαγγ. Σταμάτη ἐκδοθέντα β' τόμον «*Εὐκλείδου Γεωμετρία - Θεωρία ἀριθμῶν*», Ἀθήναι 1953, καὶ λέγει περὶ τοῦ ἔργου τούτου τὰ κάτωθι:

Ἦ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Εὐαγγέλου Σταμάτη ἐξεδόθη ὁ δεύτερος τόμος τῶν Στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου μὲ εἰσαγωγὴν — ἀρχαῖον κείμενον — μετὰ φρασιν καὶ ἐπεξηγήσεις. Ἦ τόμος οὗτος περιλαμβάνει τὰ βιβλία 5ον, 6ον, 7ον, 8ον καὶ 9ον.

Ἦ ὁ πρῶτος τόμος τῶν Στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου περιλαμβάνων τὰ βιβλία 1ον, 2ον, 3ον καὶ 4ον ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Σταμάτη κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1952. Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο παρουσιάσαμεν τὸν τόμον τοῦτον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἐθεωρήσαμεν ὅτι εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, ἐὰν ὁ Ὄργανισμός Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων ἀναλάβῃ τὴν συνέχειαν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἔργων τοῦ Εὐκλείδου, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀλώσεως τῆς Κων]πόλεως ἐκδίδονται ἐν Ἑλλάδι τώρα διὰ πρώτην φοράν. Ἦ εὐχὴ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων, ὁ ὁποῖος ἀναλαβὼν σοβαρὰν πρὸς τοῦτο δαπάνην ἐπέτυχεν ἀρτίαν ἔκδοσιν τοῦ παρουσιαζομένου ἐνώπιον ὑμῶν δευτέρου τόμου τῶν Στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου.

Εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ ἔργου γίνεται διεξοδικὴ διαπραγμάτευσις τοῦ ζητήματος, ἂν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐγνώριζον τοὺς ἀσυμμέτρους ἀριθμούς. Περὶ τούτου πολλοὶ Εὐρωπαῖοι μαθηματικοὶ ἀποφαίνονται ἀρνητικῶς. Ἦ κ. Σταμάτης ἐπικαλούμενος χωρία ἐκ τῶν πραγματειῶν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον πλήρη συνείδησιν τῶν ἀσυμμέτρων ἀριθμῶν, τοὺς ὁποίους πρῶτοι αὐτοὶ ἀνεκάλυψαν. Ἦ πρώτη μαθη-

ματική διατύπωσις τούτων ἐγένετο ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ διασήμου Κνιδίου μαθηματικοῦ Εἰδόξου, ἐταίρου καὶ συνεργάτου τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1533, ὅτε ἐγένετο ἐν Βασιλείᾳ τῆς Ἑλβετίας ἡ πρώτη διὰ τοῦ Τύπου ἔκδοσις τῶν Στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου, οἱ Εὐρωπαῖοι μαθηματικοὶ συνεχίζουν, μέχρι καὶ τῆς σήμερον, τὴν ἔρευναν καὶ τὴν σπουδὴν τούτων ἐν συνεπαρῇ ἰδίως πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς γεωμετρίας. Ἀναφέρομεν σχετικῶς τὸν μεγάλον μαθηματικὸν David Hilbert, ἀποθανόντα πρὸ δέκα περίπου ἔτων, ὁ ὁποῖος διεμόρφωσε τὸ σύστημα τῶν ἀξιωμάτων τοῦ Εὐκλείδου κατὰ νέαν διατύπωσιν.

Ἡ σπουδὴ τῶν Στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου φέρει διαρκῶς εἰς φῶς προτάσεις καὶ ἀρχὰς μαθηματικὰς, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον τύχει ἰδιαιτέρας προσοχῆς.

Μεταξὺ τούτων εἶναι τρεῖς ἐργασίαι τοῦ κ. Σταμάτη, ἀνακοινωθεῖσαι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν μας, ἐξ ὧν ἡ μία περὶ τοῦ συλλογισμοῦ τῆς πλήρους ἐπαγωγῆς, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Εὐκλείδου εἰς ἀρχετὰ θεωρήματα τοῦ δευτέρου τόμου τῶν Στοιχείων. Ἡ δευτέρα ἐργασία τοῦ ἰδίου συγγραφέως ἀφορᾷ εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τετραγωνικῆς ρίζης τοῦ δύο καὶ ἡ τρίτη ἐργασία αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Εὐκλείδειου θεωρήματος περὶ τοῦ μεγίστου μιᾶς συναρτήσεως δι' ἧς ἀποδεικνύεται ἡ γενίκευσις τοῦ 27ου θεωρήματος τοῦ βου βιβλίου τοῦ τόμου τούτου.

Εἰς τὸ τέλος τῆς μεταφράσεως τῶν θεωρημάτων παρατίθεται λεπτομερῆς ἐπεξηγήσις τούτων εἰς σύγχρονον διατύπωσιν, ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι καταληπτὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν σπουδαστῶν τῶν μαθηματικῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΠΕΤΡΟΓΡΑΦΙΑ.— Περὶ ἐνὸς ἠφαιστείου μεταμορφωμένου τόφφου τοῦ Πηλίου (Θεσσαλία), ὑπὸ Ἀναστ. Γεωργιάδου*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάνν. Τριγκαλινοῦ.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1942 ἀνακοίνωσίν μου ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Νέα συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τοῦ κρυσταλλοσχιστώδους τοῦ Πηλίου*», ἔρχομαι ἤδη νὰ συμπληρώσω ταύτην διὰ τῆς χημικῆς μελέτης εἰς ἣν προσέβην ἔκτοτε τοῦ περιγραφομένου ἐν ταύτῃ ἐκρηξιγενοῦς ἐλαφρῶς δυναμομεταμορφωμένου ἀγνητικοῦ τόφφου εὐρεθέντος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου Μακρυνίτσα τοῦ Πηλίου.

* ANAST. GEORGIADIS: Sur un tuff volcanique metamorphisé du Pélion (Théssalie).